

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentzii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul posta

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casație și justiție, secțiuni-unite*: Procurorul-general al Curței de casație.

Curtea de apel din București, secțiunea I: Gh. C. Gussi cu Ilie S. Dimitriu. — *Secțiunea IV*: Donato Sibilia cu D-rul I. Margulius.

JURISPRUDENȚA STRAINA. — *Curtea de apel din Paris*. — Observațiune de D. Alexandrescu.

Bibliografie.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNI-UNITE

Audiența dela 16 Mai 1913

Președinta d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Procurorul-general al Curței de casație

RECURS ÎN ANULARE. — HOTĂRĂRI ȘI ACTE JUDECĂTOREȘTI ATACATE PENTRU EXCES DE PUTERE ȘI INCOMPETINȚĂ. — MORATORIU. — ART. 36 L. CURȚEI DE CASAȚIE.

Dreptul de a cere anularea unei hotărâri sau act judecătoresc pentru exces de putere sau ne-competință, recunoscut ministrului de justiție prin art. 36 din legea Curței de casație, se exercită atunci când judecătorii depășind atribuțiunile ce le sunt conferite prin lege, intră în domeniul altor puteri și fac acte care compromit siguranța Statului și frustrează ordinea jurisdicțiunilor.

Atunci însă când instanța judecătorească prin hotărârea ce se atacă a depășit numai competența sa judecând în apel o cerere de moratoriu, recursul în anulare este inadmisibil, întrucât în asemenea caz părțile interesate putând să atace cu recurs în casație decizia dată fără competență, instanța de apel nu a desăvârșit excesul de putere vizat de art. 36 citat, căci n'a împiedicat cursul justiției, nici a adus vre-o perturbare în atribuțiunile constituționale ale puterilor Statului.

No. 7. — Respins ca inadmisibil recursul făcut de d-l procuror-general de pe lângă această Inaltă Curte în urma ordinului d-lui ministru al justiției cu No. 3614 din 11 Februarie 1913, în contra deciziunilor comerciale cu No. 22 și 23 din 1912, ale Curței de apel din Iași, secția II, date în cauza privitoare pe Millo și S. Isac Hervevici, recurs trimis în cercetarea secțiunilor-unite de către secția III a Inaltei Curți, prin încheierea No. 409 din 2 Aprilie 1913, conform art. 20 din legea sa organică, întrucât nici după o a doua divergență nu s'a putut forma majoritatea cerută de lege.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier T. Crivăț.

S'a ascultat d-l procuror-general în dezvoltarea motivelor de recurs cerând anularea ambelor deciziuni; în subsidiar a cerut casarea în interesul legii.

Curtea deliberând,

Asupra cererei d-lui procuror-general de pe lângă această Inaltă Curte în următoarea cuprindere :

«Denunțăm Inaltei Curți deciziunile comerciale ale Curței de apel din Iași secția II, cu No. 22 și 23 din 12 Decembrie 1912, ca date fără competență și cu exces de putere și cerem anularea lor. Textele de lege pe care ne întemeem acest recurs în anulare sunt art. 31 partea II al. 2, combinat cu art. 36 din legea Curței de casație și justiție, iar motivul de recurs este, că Curtea de apel și-a însușit o competență pe care nu o avea dela lege, comițând astfel și un exces de putere.

«Intr'adevăr, Millo și S. Isac Herscovici, coproprietari și reprezentanții firmei «Frații Herscovici» din Iași cari întreprindeau comerțul de manufactură en gros, au cerut tribunalului acordarea unui moratoriu pentru șase luni, cerere care le-a fost respinsă prin sentința aceluși tribunal, secția III, cu No. 175 din 30 Ianuarie 1912.

«In același timp, din oficiu, și după cererea creditorului H. Volcovitz, tribunalul i-a declarat în stare de faliment prin sentința No. 172 din aceeași zi.

«Faliții au atacat cu apel ambele hotărâri și Curtea de apel din Iași secția II, prin sentința No. 22 din 12 Decembrie 1912, admite apelul și le acordă moratoriul cerut, iar prin sentința No. 23 din aceeași zi le ridică și starea de faliment.

«Or, art. 944 cod. comercial, prevede că sentințele date de tribunalul de comerț în materie de faliment nu sunt supuse apelului decât în cazurile prevăzute de lege, și art. 842 cod. comercial nu acordă acest drept.

«Curtea de apel din Iași, primind dar apelul fraților Herscovici și acordându-le moratoriu și-a însușit o competență pe care nu o avea dela lege, prin urmare anularea deciziunii No. 22 se impune.

«In același timp, pe cale de consecință, trebuie anulată și deciziunea No. 23, căci Curtea din Iași nu le ridică starea de faliment pe motiv că frații Herscovici n'ar fi în încetare de plăți, ci numai pentru că dânsa le-a acordat moratoriul pe care nu avea drept să-l acorde, ceea ce constituie un exces de putere».

Având în vedere că d-l procuror-general de pe lângă această Inaltă Curte, în urma autorizației ce a primit din partea d-lui ministru al justiției prin adresa No. 3614 din 11 Februarie 1913, a făcut recurs în contra deciziunilor comerciale cu No. 22 și 23 din 1912, pronunțate de Curtea de apel din Iași secția II, în cauza lui Millo și Isac Herscovici;

Că, de catre secția III a acestei Inalte Curți, competentă să judece recursul, făcându-se divergință, iar la judecata în divergință neputându-se forma majoritatea cerută de art. 20 din legea organică a Curței, recursul a fost trimis de secția III, prin încheierea No. 409 din 2 Aprilie 1913, în cercetarea și judecata secțiunilor-unite, astfel cum prescrie citatul articol 20 din legea organică a Inaltei Curți;

Având în vedere că d-l procuror-general își întemeiază acest recurs pe dispozițiunile art. 31 partea II al. 2, combinat cu art. 36 din legea organică a acestei Inalte Curți;

Considerând că rezultă din dispozițiunile combinate ale acestor texte de lege că ministerul justiției, adresându-se prin procurorul-general al Curței de casație, sau d'adrechtul, sau în urma inițiativei luate de acesta și fără prejudiciul părților interesate, are dreptul să denunțe Curței de casație, pentru a fi anulate, orice hotărâri și orice act prin care judecătorii și-ar fi însușit atribuțiuni peste competența lor și ar fi comis vreun exces de putere sau delict relative la funcțiunea lor;

Având în vedere că art. 36 nedând definițiunea cuvântului «exces de putere», trebuie a se fixa înțelesul acestu cuvânt pentru a se determina cazurile în care ministerul justiției are dreptul de a cere Curței de casație anularea unei hotărâri sau act judecătoresc pentru exces de putere sau necompetință;

Considerând că dreptul de a cere anularea unei hotărâri sau act judecătoresc pentru exces de putere sau necompetință fiind recunoscut ministrului de justiție prin art. 36 din legea Curței de casație, ca o necesitate de a se menține organizația constituțională și independența reciprocă a autorităților de diferite ordine, se exercită atunci când judecătorii, depășind atribuțiunile ce le sunt conferite prin legi, intră în domeniul altor puteri, se amestecă în atribuțiunile lor, cum de pildă în atribuțiunile puterii administrative sau în funcțiunile legiuitorului, dând astfel hotărâri și făcând acte cari compromit siguranța Statului sau ordinea publică, sau turbură ordinea jurisdicțiunilor;

Că, prin urmare, atunci când o instanță judecătorească de orice treaptă, eșind din cercul atribuțiunilor sale, se amestecă în atribuțiunile altei instanțe tot judecătorești, acea instanță depășește evident competența sa, și cei interesați sunt în drept a reclama la instanța superioară pentru necompetință, dar nu se săvârșește un exces de putere în sensul art. 36 din legea Curței de casație, pentru care cest articol autoriză pe ministrul justiției a cere Curței de casație să anuleze hotărârea sau actul judecătoresc în interesul general al societății;

Având în vedere că din deciziunile atacate cu recurs se constată că, pe când comercianții Millo și Isac Herscovici cereau tribunalului Iași secția III să le acorde un moratoriu, un creditor al acestei firme, cere declararea lor în stare de faliment; că tribu-

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 6 Februarie 1913

Președința d-lui Oscar N. Nicolescu, prim-președinte

Gh. C. Gussi cu Ilie S. Dimitriu

REVIZUIRE. — ACF FALS. — CONSTATARE. — DOVADĂ. — ART. 290 AL. 2 PR. CIV.

REVIZUIRE. — ACTE FALȘE. — SENTINTE. — ORDONANȚA JUDEC. DE INSTRUCȚIE. — ART. 290 PR. CIV.

1° Pentru admisibilitatea unei cereri de revizuire, se cere, între alte condițiuni, și aceeaia ca falșitatea actului să fi fost stabilită înainte de a se introduce cererea de revizuire, așa că reclamantul în revizuire nu este admis a face dovada falșității în fața instanței sesizată cu judecarea cererii de revizuire.

2° Pentru ca o cerere de revizuire să poată fi admisă pe motiv că judecata s'a întemeiat pe acte falșe, trebuie ca falșitatea acelor acte să rezulte dintr'o sentință judecătorească, iar nu dintr'o ordonanță a judecătorului de instrucție, întrucât ordonanțele date cu ocazia unei instrucții penale având de scop de a stabili numai suficiența probelor pentru a autoriza urmărirea și indica jurisdicția competentă a statua asupra culpabilității unui delicvent, nu pot întemeia în civil prezumția autorității lucrului judecat care să motiveze o cerere de revizuire.

No. 8. — S'au ascultat: d-l avocat C. Rădulescu pentru apelant și d-l avocat B. Cernea pentru intimat.

Curtea,

Asupra apelului făcut în termen de Gh. C. Gussi contra sentinței tribunalului Ilfov, secția comercială No. 809 din 7 Iunie 1912;

Având în vedere că, prin această sentință, tribunalul a respins cererea de revizuire făcută de Gh. C. Gussi în contra sentinței tribunalului Ilfov, secția comercială cu No. 54 din 1912;

Având în vedere că, Gh. C. Gussi își întemeiază cererea de revizuire pe dispozițiunile art. 290 și 296 pr. civilă, susținând că cambiile în temeiul cărora a fost condamnat sânt falșe;

nalul, respingând cererea de moratoriu și declarând pe numiții comercianți în stare de faliment, aceștia au făcut apel atât în contra hotărârei prin care li se respinge cererea de moratoriu, cât și în contra aceleia prin care erau declarați în stare de faliment; că, Curtea de apel din Iași, secțiunea II, prin deciziunile aduse în recurs, le-a acordat moratoriul cerut și ca consecință le-a ridicat starea de faliment;

Considerând că, așa stând faptele, chiar dacă hotărârea tribunalului pronunțată asupra unei cereri de moratoriu n'ar fi susceptibilă de apel, după cum se susține prin motivul de recurs, încă nu se poate conchide că instanța de apel, prin aceea că a judecat fără competență cererea de moratoriu, a săvârșit excesul de putere vizat de art. 36 din legea Curței de casație, întrucât, într'un asemenea caz, după cum s'a stabilit mai sus, Curtea de apel a depășit numai competența sa, ceea ce autoriză pe părțile interesate să atace cu recurs în casație decizia Curței de apel ca dată fără competență;

Că, prin urmare, de vreme ce Curtea de apel prin deciziunile aduse în recurs, n'a împedat cursul justiției, sau mersul și acțiunea guvernului, nici a adus vreo perturbație în atribuțiunile constituționale ale puterilor Statului, recursul făcut de d-l procuror-general în contra citatelor deciziuni, întemeiat pe art. 36 din legea organică a acestei Inalte Curți, este inadmisibil și urmează a fi respins ca atare;

Considerând, relativ la cererea subsidiară făcută de d-l procuror-general, că în cazul când nu s'ar anula deciziile aduse în recurs pe temeiul art. 36 din legea Curței de casație, ele să fie casate în interesul legii; că această cerere nefiind făcută de d-l procuror-general decât în ședința judecării divergenței, ea nu poate fi cercetată de secțiunile-unite, ci de secțiunea III a acestei Inalte Curți și numai în urma unui recurs ce s'ar face de d-l procuror-general în interesul legii, conform art. 12 din legea Curței de casație.

Pentru aceste motive, respinge.

Având în vedere că, tribunalul a respins cererea de revizuire pentru motiv că este introdusă peste termenul prevăzut de lege;

Având în vedere că, din examinarea actelor și lucrărilor dela dosar, se constată, în fapt, că, prin sentința aceluiași tribunal No. 54 din 1912, Gh. C. Gussi a fost obligat în lipsă, să plătească lui Ilie S. Dimitriu, suma de 6000 lei, pe baza a două polițe scăzute la 15 și 20 Decembrie 1911, protestate la timp, sentința rămasă definitivă și investită cu formula executorie;

Că, la 2 Aprilie 1912, prin petiția înregistrată la No. 13703. Gh. C. Gussi a cerut revizuirea zisei sentințe, cerere care a fost respinsă prin sentința apelată;

Că, Curtea, după apelul făcut de Gh. C. Gussi împotriva hotărârei tribunalului, a decis, pe de o parte, prin încheierea No. 1653 din 27 Iulie 1912, că, cererea de revizuire este făcută în termen, iar pe de altă parte, dispunând judecarea în fond a afacerii, a amânat procesul fără termen, cu rezerva de a nu se prejudeca întru nimic chestiunile ridicate de intimat, până când judecătorul de instrucție seziat de plângerea apelantului, va face cercetările pentru stabilirea falșului pretins;

Având în vedere că, apelantul prin concluziunile puse în instanță, tinde a se admite cererea sa de revizuire și, în consecință, a fi apărât de plata celor două cambii, prevăzute în sentința tribunalului Ilfov, secția comercială cu No. 54 din 1912, pe motiv că, posterior acestei sentințe, s'a constatat prin ordonanța definitivă a judecătorului de instrucție, falșitatea polițelor pe baza cărora s'a dat sus zisa sentință;

Având în vedere că judele de instrucție al cabinetului III de pe lângă tribunalul Ilfov, constată prin ordonanța cu No. 111 din 27 Decembrie 1912, că, în adevăr, semnătura lui Gh. C. Gussi din polițele în discuțiune este falșificată de către fiul său C. Gh. Atanasiu Gussi, acum decedat, dar că, în contra intimatului Ilie Dimitriu nu există caz de urmărire, nefiind dovedit că ar fi avut cunoștință despre această falșificare;

Având în vedere că intimatul susține: 1) că cererea de revizuire a apelantului Gh. C. Gussi este inadmisibilă, întrucât dovada falșității actului, în

speță a cambiilor, nu poate fi făcută în instanța de revizuire; și 2) că, chiar dacă admisibilă ar fi, totuși în fond falșitatea actului trebuie să rezulte dintr'o sentință judecătorească, iar nu dintr'o ordonanță a judecătorului de instrucție;

Având în vedere că, după dispozițiunea art. 290 al. II din codul de pr. civilă, revizuirea se mai cere, dacă judecata s'a pronunțat întemeindu-se pe niște acte care erau deja declarate false, pe când părțile se judecau sau cari s'au recunoscut și declarat false în urma judecăței;

Considerând că, din termenii acestui text de lege, rezultă că pentru admisibilitatea unei cereri de revizuire, legiuitorul prescrie, între alte condițiuni, și pe aceia că falșitatea actului să fi fost stabilită înainte de a se introduce cererea de revizuire; că, dar, reclamantul în revizuire nu este admis a face dovada falșității în fața instanței sezizată cu judecarea cererii de revizuire;

Având în vedere, în speță, că Gh. C. Gussi a făcut cerere de revizuire în contra sentinței cu No. 54 din 1912 a tribunalului Ilfov, secția comercială, la 2 Aprilie 1912, după cum rezultă din petițiunea înregistrată la No. 13703; că, posterior, la 12 Septembrie 1912, Gh. C. Gussi adresează parchetului tribunalului Ilfov petițiunea înregistrată la No. 31907 prin care cere a se deschide acțiune publică pentru falș în contra lui Ilie Dimitriu; că Curtea, prin încheierea cu No. 1797 din 1912, a amânat judecarea cererii de revizuire până ce judele de instrucție se va pronunța asupra faptului de falș, reclamat de către Gh. C. Gussi prin petițiunea de mai sus, iară ordonanța judelei de instrucție poartă data de 27 Decembrie 1912;

Considerând că întrucât se stabilește că constatarea falșității cambiilor prevăzute în sentința cu No. 54 din 1912 nu a precedat cererea de revizuire și că apelantul Gh. C. Gussi a reclamat parchetului spre a face cercetări pentru dovedirea falșului după ce introdusese cererea de revizuire, această cerere devine inadmisibilă și ca atare cată a fi respinsă;

Având în vedere că, chiar dacă s'ar presupune că după art. 290 al. II codul pr. civile, pentru a putea fi admisă o cerere de revizuire pe motiv că judecata s'a întemeiat pe acte false, trebuie ca falșitatea acelor acte să rezulte dintr'o sentință judecătorească,

iar nu dintr'o ordonanță a judeului de instrucțiune, întru cât ordonanțele date de el cu ocazia unei instrucțiuni penale, având de scop de a stabili numai suficiența probelor, pentru a autoriza urmărirea și indica jurisdicțiunea competentă a statua asupra culpabilității unui delicvent, acele constatări nu pot întemeia în civil presumpțiunea autorității lucrului judecat, care, potrivit cerințelor părții finale a aliniatului 2 de sus art. 290 pr. civilă, să motiveze o cerere de revizuire bazată pe acest text de lege;

Considerând că, întrucât, în speță, falșitatea polițelor pe baza cărora s'a pronunțat sentința tribunalului Ilfov, secția comercială No. 54 din 1912, a cărei revizuire s'a cerut de apelantul Gh. C. Gussi, nu rezultă dintr'o hotărâre judecătorească definitivă, cererea de revizuire e neîntemeiată și din acest punct de vedere;

Că, astfel fiind, apelul de față se privește ca nefundat și deci urmează a fi respins;

Având în vedere și cererea intimatului de a i se acorda cheltueli de judecată;

Având în vedere că, potrivit prevederilor art. 140 pr. civilă, partea care pierde se va condamna la cheltuelile ce se vor fi pricinuit părții câștigătoare din cauza judecătorești;

Că, în cazul de față, Curtea apreciind, fixează aceste cheltueli la suma de 100 lei, așa că apelantul cată să fie obligat la plata acestei sume către intimat.

Pentru aceste motive, respinge apelul, etc.

Semnați : Oscar Nicolescu, Șt. Mladoveanu, D. A. Mavrodin, Eft. Antonescu.

SECȚIUNEA IV

Audiența dela 1 Martie 1913

Președința d-lui M. Gr. Ciocârdia, președinte

Donato Sibia cu Dr. I. Margulius

CAMBIE. — ACȚIUNE CAMBIALĂ. — EXCEPȚIUNI. — GIRANȚI. — INCAPACITATE. — ART. 309 ȘI 349 C. C.V.M.

Debitorul unor cambii nu poate opune posesorului incapacitatea aceluia care i le-a transmis prin gir, de oarece dânsul nu este în drept să examineze decât numai dacă posesorul cambiilor este proprietarul lor prin seria neîntreruptă a

girurilor, dar fie că girurile sunt false, fie că sunt semnate de persoane incapabile, debitorul nu poate opune posesorului această excepțiune, care este creată numai în favoarea incapabilului, și el trebuie să plătească în mod valabil din momentul ce s'a stabilit prin seria neîntreruptă a girurilor că posesorul cambiilor este proprietarul lor,

No. 32. — S'a ascultat d-l avocat M. Antoniadă din partea apelantului Donato Sibia și d-l avocat Pretorian din partea intimatului dr. I. Margulius.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Donato Sibia în contra sentinței No. 1630 din 1912 a tribunalului Ilfov, secția comercială, prin care s'a respins ca nefondată acțiunea ce a intentat-o prin petițiunea înregistrată la No. 39239 din 1912 în contra pârâtului dr. I. Margulius având de obiect obligarea acestuia la plata sumei de 7000 lei datoriti în baza a 5 cambii scăzute, cu procente legale dela data scadenței fiecărei cambii până la achitare;

Având în vedere susținerile părților și cambiile aflate în original la dosarul tribunalului;

Având în vedere că intimatul d-rul Margulius, debitorul cambiilor, se opune la plata lor, susținând în prim loc, că apelantul nu dovedește că este proprietarul lor, căci din conținutul lor se constată că dânsul nu este posesorul lor nici direct nici prin transmitiune, și în al doilea rând că L. Stark, portorul cambiilor, fiind declarat în stare de faliment încă dela 9 Iunie 1910, iar singura dată ce se găsește pe cambii fiind cea de 14 Septembrie 1910, aceasta dovedește că cambiile au fost transmise prin gir de L. Stark, după ce dânsul a fost declarat în stare de faliment, când nu mai putea deci să fie transmise prin gir, de oarece făceau parte din activul falimentului, așa că acțiunea de față nu putea s'o exercite decât judecătorul-sindic al falimentului L. Stark, iar nu apelantul de astăzi;

Considerând că, conform art. 309 din cod. comercial, posesorul unei cambii dovedește că este proprietarul ei prin seria neîntreruptă de giruri cari au ajuns până la dânsul, că girurile șterse sunt socotite ca nescrise și că acela care plătește nu este îndatorat să examineze autenticitatea girurilor;

Că, potrivit art. 349 din acelaș cod, dânsul nu poate opune decât excepțiunile personale prevăzute de acest articol cari sunt de o grabnică soluțiune și nu pot întârzia condamnarea la plată a debitorului;

Considerând că, în speță, este necontestat că apelantul Donato Sibia este proprietarul cambiilor prin seria neîntreruptă a girurilor;

Că, în adevăr, din conținutul cambiilor se vede că ele au fost transmise prin gir de primul lor beneficiar L. Stark, fără să se arate data acestei transmisiuni, girul fiind în alb; că, după girul lui Stark, urmează un gir șters care potrivit dispozițiilor art. 309 codul comercial trebuie socotit ca nescris; că, după acest gir șters, se vede că cambiile au fost transmise printr'un gir spre încasare la 14 Septembrie 1910 la The Bank of Romania de către D. Sibia în calitate de procurator al societății „Cotonifici Alta Italia“;

Că, acest gir spre încasare dovedește că cambiile au fost transmise prin girul alb al lui Stark către Donato Sibia, căci altfel acesta nu le-ar fi putut transmite printr'un gir spre încasare la Th. Bank Of Romania, dacă n'ar fi fost proprietarul lor; că, în fine, ultimul gir ce se vede pe cambii este acela spre încasare făcut de Th. Bank Of Romania, către casa de bancă A. Ergas & Samuelli, care poartă data de 28 Septembrie 1910;

Că, din examinarea tuturor acestor giruri aflate pe verso cambiilor, rezultă deci în mod cert și neîndoios că ultimul proprietar al cambiilor este apelantul de azi Donato Sibia, cărora cambiile i-au fost transmise prin girul în alb de către portorul lor L. Stark;

Că, prin ultimele două giruri spre încasare potrivit dispozițiilor art. 280 din codul comercial, giratorul Donato Sibia nu a transmis proprietatea cambiilor ci a dat numai o împuternicire de a se cere plata lor;

Considerând că debitorul cambiilor, intimatul de azi în apel dr. I. Margulius, de și pretinde că cambiile au fost transmise prin girul în alb de către portorul lor L. Stark după data de 9 Iunie 1910, când dânsul a fost declarat în stare de faliment, totuși nu face această dovadă cu acte scrise conform art. 349 cod. comercial; că, această excepțiune ne-

fiind personală giratorului cambiilor nici nu poate fi primită;

Considerând că de altfel din examinarea cambiilor rezultă că girul lui Stark a fost făcut mai înainte de 9 Iunie stil vechiu 1910, data declarării sale în stare de faliment; că, în adevăr, cambiile fiind prezentate spre timbrare de societatea «Cotonifici Alta Italia», stampilele ce se văd aplicate pe timbrele lipite pe verso cambiilor în josul girului spre încasare al lui Th. Bank Of Romania, poartă datele de 6 Aprilie 1910, 18 Aprilie 1910, 2 Mai 1910, 18 Februarie 1910 și 9 Martie 1910, toate stil nou, deci date cu mult anterioare declarării în stare de faliment a lui L. Stark;

Că, chiar dacă am admite că girul lui Stark ar fi fost făcut după declararea sa în stare de faliment, debitorul dr. I. Margulius nu poate opune apelantului Donato Sibia incapacitatea lui L. Stark, de oarece dânsul nu este în drept să examineze decât numai dacă posesorul cambiilor este proprietarul lor prin seria neîntreruptă a girurilor, ceea ce în speță s'a stabilit, dar fie că girurile sunt false, fie că sunt semnate de persoane incapabile, dânsul nu poate opune posesorului cambiilor această excepțiune care este creată numai în favoarea incapabilului și el trebuie să plătească în mod valabil din momentul ce s'a stabilit că posesorul cambiilor este proprietarul lor prin seria neîntreruptă a girurilor;

Că, aceasta rezultă și din dispozițiile art. 309 cod. comercial, mai sus arătat;

Că, de altfel, dacă s'ar acorda debitorului o prea mare libertate în ridicarea excepțiilor, s'ar discreditat circulațiunea titlurilor la ordin (vezi Vivante, traducțiunea franțuzească, vol. III, No. 1266, pagina 495);

Că, așa fiind, tribunalul în mod greșit a respins acțiunea lui Donato Sibia;

Că, față cu cele mai sus expuse fiind pe deplin stabilit că apelantul Donato Sibia este proprietarul cambiilor prin seria neîntreruptă a girurilor, în consecință debitorul lor, dr. I. Margulius, trebuie să plătească sumele prevăzute într'ânsele cu procente legale dela datele scadențelor;

Având în vedere că apelantul în dovedirea acțiunii sale a depus la dosar cinci cambii scăzute, toate în valoare de 7.000 lei, semnate de d-l dr. I. Margulius în ordinul d-lui L. Stark;

Având în vedere că apelul făcut de Donato Sibilia, fiind întemeiat în totul, câtă să fie admis, a se reforma sentința apelată, a i se admite acțiunea și a se obliga intimatul dr. I. Margulius la plata cambiilor mai sus arătate cu procente legale pentru fiecare cambie dela data scadenței sale.

Pentru aceste motive, admite apelul, etc.

Seunați: M. Gr. Ciocărdia, I. Coandă, M. N. Săulescu,
P. Hagiopol, M. Balș.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

CURTEA DE APEL DIN PARIS

Audiența dela 4 Iunie 1913

LEGATE. — NEREVOCAREA LOR PENTRU SURVENIRE DE COPIL TESTATORULUI. — ART. 960 URM. (836 URM. C. CIV. ROM.). — NEAPLICAREA AGESTOR TEXTE LA LEGATE.

Art. 960 urm. din codul civil francez (836 urm. C. civ. rom.), care prevăd revocarea donațiunii pentru survenire de copii dăruitorului, în urma facerii donațiunii, fiind niște dispoziții excepționale, sunt de strictă interpretare. Ca atare, aceste texte se aplică numai la donațiuni, nu însă și la testamente; așa că survenirea unui copil testatorului, în urma facerii testamentului, nu revocă legatul lăsat prin acel testament.

Observație. — La Romani, testamentul neproducându-și efectele sale decât sub condiția de a cuprinde o instituire sau o desmoștenire nominativă a copiilor născuți sau care se vor naște în viitor, se înțelege dela sine că nașterea unui copil trecut sub tăcere în testament, îl făcea să fie considerat ca *rumptum* ¹⁾.

După art. 986 și 997 § 3, lit. a din codul Calimach, testamentul era de asemenea *rumpt*, dacă în urma facerii lui, se naștea un copil, soluție admisă și în codul Caragea. „Se strică diata de tot, zice art. 40, partea a IV, capit. 3 din acest cod, când neavând cel ce-o face copil mai dinaintea morții

sale, se va naște după moartea lui copil, de care în diată nu se face pomenire“. Codul lui Andr. Donici dispune, de asemenea, că; „diata nu se ține în seamă... când în urma ei se va naște copil, moștenitor viu, întreg și la vreme“ (art. 26, capit. 35). „Dacă se naște copil, testamentul este gata“, zice o veche maximă germană. „*Wenn's Kind geboren ist, ist das testament schon gemacht*“²⁾.

O lege engleză din 1837, inaplicabilă în Scoția, merge și mai departe, admitând că testamentul este revocat chiar prin căsătoria subsecventă a testatorului, independent dacă s'a născut sau nu un copil din această căsătorie ³⁾.

Ce trebuie să decidem în legislația noastră actuală? Nașterea unui copil, în urma facerii testamentului, este ea o cauză de revocare a acestui testament, după cum este o cauză de revocare a donațiunii (art. 836 urm. Cod. civil)? Răspunsul trebuie să fie negativ. Art. 836 și urm. fiind, în adevăr, niște dispoziții excepționale, trebuie să fie strict mărginite la cazurile anume prevăzute și nu pot fi întinse la testamente. Testamentul fiind un act eminentemente revocabil (art. 802), testatorul nu are decât să-l revocare de câteori s'a născut un copil în urma facerii lui, și nu era nevoie ca legea să fi declarat, în specie, testamentul revocat de drept; pe când în privința donațiunilor, legiuitorul trebuia să vie în ajutorul dăruitorului, căci donațiunea fiind, în principiu, irevocabilă (art. 801), el nu putea să revie asupra dispozițiunii sale. Apoi, în favoarea acestei soluții mai militează și un argument de text, căci art. 930 din codul civil trimitându-ne la art. 830 și 831 relativ la revocarea donațiunilor pentru inexecutare de sarcini și pentru cauză de ingraturdine, prin aceasta însuși a înțeles a exclude, în privința testamentelor, revocarea pentru survenire de copii. Tes-

2) Vezi Chaisemartin, *Proverbes et maximes du droit germanique*, p. 434 (ed. din 1891).

3) *Court of Sessions* din Scoția, *J. Clunet*, anul 1906, p. 848 și *Dreptul* din 1906, No. 67, p. 535 (cu observ. noastră).

1) Instit., *De exheredatione liberorum*, 2, 13, § 1.

tamentul va subzista deci, cu toate că în urma facerei lui, s'ar fi născut un copil, rămânând ca acest copil să ceară la timpul oportun reducerea dispoziției testamentare, care i-ar ataca rezerva ⁴⁾.

Asemenea revocare n'ar putea fi admisă nici pentru cauză de eroare, chiar când testatorul ar fi murit fără a ști că femeia lui a născut un copil sau a rămas îngreunată ⁵⁾, cu toate că, în asemenea caz, legea ar fi trebuit să admită revocarea.

Testamentul numai atunci ar putea să fie anulat pentru eroare, cel puțin după unii, când din înșiși termenii săi sau din natura dispozițiilor ce el cuprinde, ar rezulta că testatorul n'a dispus prin act de ultimă voință, decât din cauza convingerei ce el avea că nu lasă nici un copil în urma lui ⁶⁾.

4) Vezi în acest sens, Thiry II, 482; Arntz, II, 2157; Laurent, XIV, 246; Marcadé, IV, 204; Mourlon, II, 901; Aubry et Rau, VII, § 724, p. 508; Massé-Vergé, III, § 485, p. 237. nota 1; Zachariæ, *Handbuch der fr. Civil-rechts*, IV, § 709, p. 345, nota I (ed. Anschütz), § 719; p. 427, nota 1 (ed. Crome); Demolombe, XXII, 263; Baudry et Colin, *Don. et testaments*, II, 2822; Troplong, *Idem*, III, 2207, *in fine*; Demante et Colmet de Santerre, IV, 201 bis V; Pand. fr., V^o *Don. et testaments*, 9610 urm. și toți autorii. Vezi tom. IV, partea 1, al Coment. noastre, p. 491 (ed. a 2-a).

5) Vezi în acest sens, Arntz, II, 2157; Beltjens, *Encyclopédie du droit civil belge*, III, art. 1036, No. 40; Aubry et Rau, *loco cit.*, p. 508, text și nota 5; Massé-Vergé, *loco supra cit.*, nota 1; Demolombe, XXII, 264; Demante et Colmet de Santerre, *loco supra cit.*; Laurent, XIV, 246; Baudry et Colin, *op. cit.*, II, 2823; Pand. fr., V^o *cit.*, 9614; C. Alger, D. P. 80. 2. 36; Sirey, 80. 2. 75, etc. *Contra*: Pothier, *Tr. des donations testamentaires*, VIII, 294, p. 307 (ed. Bugnet); Troplong, *op. cit.*, III, 2209; Saintespès-Lescot, *Don. et testaments*, V, 1716, p. 205, 206; Chabot, *Questions transitoires*, V^o *Testament*, § 9, No. 2; C. Limoges et Douai, Sirey, 44. 2. 82; Sirey, 43. 2. 69 și Répert. Dalloz, V^o *Disp. entre-vifs*, 4314. nota 3. În acest din urmă sens se pronunță jurisconsultul Paul, proclamând nulitatea ultimelor dispoziții ale unui militar care, în necunoștință că femeia sa eră îngreunată, nu menționase în testamentul său pe copilul ce ea purta în sânul ei. «*Miles in supremis ordinandis, ignarus uxorem esse pregnantem, ventris non habuit mentionem; post mortem patris filia nata, rumpum esse testamentum aparuit, neque legata deberi*». L. 36 § 2, Dig., *De testamento militis*, 29, 1.

6) Aubry et Rau, *loco cit.*, pag. 509, text și nota 6; Demolombe, XXII, 264, *in fine*; Pand. fr. V^o *cit.*, 9615; Chaisemartin, *Proverbes et maximes du droit germanique*, p. 434, 435. *Contra*: Laurent, XIV, 246.

S'a zis că adopțiunea ar revoca liberalitățile anterioare ale adoptatorului. Această soluție este însă, cu drept cuvânt, respinsă atât de doctrină cât și de jurisprudență. Adopțiunea nu poate avea de efect revocarea legatelor făcute înaintea ei de către testator, nici în baza art. 923, ea neputând fi asimilată unei înstrăinări în sensul textului suscitată, deși adoptatul moștenește pe adoptator, căci dreptul de succesiune nu este conferit în specie prin voința dispunătorului, ca în caz de instituție contractuală, ci prin efectul legii (art. 315 7).

D. Alexandresco

7) Cpr. Laurent, XIV, 247; Beltjens, *op. cit.*, III, art. 1036, No. 40; Massé-Vergé, III, § 502, p. 297, nota 13; Aubry et Rau, VII, § 725, p. 522; Dalloz, *Nouveau code civil annoté*, II, art. 1038, No. 15; C. Montpellier, Sirey, 42, 2, 347 și Répert, Dalloz, V^o *Adoption*, 202, nota 1, etc.

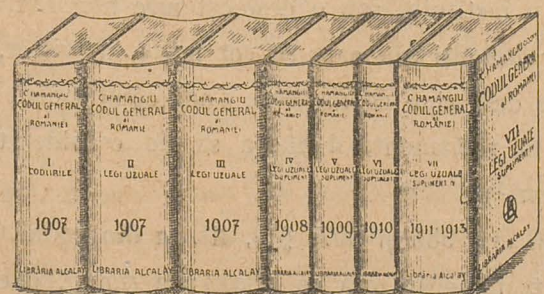
BIBLIOGRAFIE

Marea operă de Drept Civil a d-lui profesor D. Alexandresco, a sporit volumele sale din a doua ediție cu încă unul. Acesta este tomul IV, partea I (donațiunile între vii), care a eșit acum de sub tipar și s'a pus în vânzare.

Acei cari posedă această prețioasă operă să se grăbească a-și procura volumul apărut, căci fiind dată importanța materiei ce tratează, numărul exemplarelor va fi repede epuizat.

Prețul acestui volum este 20 lei.

* * *

D-l C. Hamangiu, consilier la Curtea de apel din Galați, a scos de sub tipar volumul VII din utila sa lucrare „Codul general al României”. Acest al șaptelea volum, de aproape două mii pagini, cuprinde întreaga legislație a anilor 1911, 1912 și 1913 luna Aprilie, și este adnotat cu numeroase trimiteri la textele anterioare și o mulțime de adnotațiuni explicabile. **Prețul 20 lei.**

Comandele se fac pe adresa librăriei editoare Leon Alcalay, București.